

Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liikkeen 34. kansainvälinen konferenssi 28.-31.10.2024, Genevessä, Sveitsissä; Valtuuskunnan asettaminen

Tausta

Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liikkeen 34. kansainvälinen konferenssi järjestetään 28.-31.10.2024. Konferenssiin osallistuvat Geneven sopimusten sopijavaltioiden ja Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liikkeen kansallisten yhdistysten valtuuskunnat. Edellinen konferenssi pidettiin vuonna 2019, mutta pääsääntöisesti konferenssi järjestetään neljän vuoden välein. Se on merkittävä maailmanlaajuinen humanitaarisen oikeuden kehittämistä ja humanitaarista avustustoimintaa käsittelevä foorumi. Päätösvaltaa käyttävät sodan oikeussääntöjä koskevien Geneven yleissopimusten osapuolet ja Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liikkeen eri osat. Tänä vuonna vietetään Geneven sopimusten 75-vuotisjuhlavuotta. Tämänvuotinen konferenssin kulkee nimellä ”*Power of Humanity*” ja sen läpileikkaavina teemoina kansainvälistä humanitaarista oikeutta koskevissa osuuksissa ovat mm. vammaisten henkilöiden asema ja ympäristön suojeleminen aseellisissa selkkauksissa.

Konferenssissa hyväksytään päätöslauselmia ja raportteja, järjestetään sivutapahtumia sekä annetaan sitoumuksia, joita valtiot ja kansalliset yhdistykset voivat antaa joko yhdessä tai erikseen. Yksi keskeisimpiä konferenssin toimintamuodoista on juuri sitoumusten (*pledge*) antaminen. Suomi antaa konferenssissa tällä kertaa kolme kansallista sitoumusta, minkä lisäksi annetaan myös pohjoismaisia ja EU-tason sitoumuksia. Sitoumuksia on kansallisesti valmisteltu tiiviissä yhteistyössä Suomen Punaisen Ristin (SPR), eri ministeriöiden ja viranomaisten sekä kansalaisyhteiskunnan edustajista koostuvan asiantuntijaryhmän kanssa. EU-tasolla valmistelu on tehty kansainvälisen oikeuden työryhmässä (COJUR) ja humanitaarisen avun ja ruoka-avun työryhmässä (COHAFA).

Yhtenä konferenssin konkreettisena lopputulemana ovat päätöslauselmat, jotka koskevat kansainvälistä humanitaarista oikeutta ja humanitaarisen avun järjestämistä. Tämän vuoden konferenssissa neuvotellaan ja pyritään hyväksymään viisi päätöslauselmaa, joiden teemoina ovat kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattaminen, siviilien suojeleminen kyberoperaatioissa, katastrofiriskien hallinta, paikallisen johtajuuden vahvistaminen humanitaarisessa avustustoiminnassa sekä äärimmäisiltä ilmasto- ja sääilmiöiltä suojeleminen, ml. ennakoiva toiminta.

Valtuuskunta

Valtuuskunnan puheenjohtajana toimisi suurlähettiläs Marja Lehto ulkoministeriön oikeuspalvelusta. Valtuuskunnan jäseniksi nimettäisiin suurlähettiläs, pysyvä edustaja Heidi Schroderus-Fox (UM/GEN), pysyvän edustajan sijainen Anu Konttinen (UM/GEN), ministerineuvos Antti Vaaras (UM/GEN), lähetystöneuvos Katariina Tervakangas (UM), ulkoasiainsihteerin Heikki Karhu (UM/GEN), neuvonantaja Niklas Saxen (UM), neuvonantaja Heini Stolzenburg (UM/GEN), korkeakouluharjoittelija Julius Heino (UM), korkeakouluharjoittelija Aino Rannikko (UM/GEN) ja korkeakouluharjoittelija Hannes Lindman (UM/GEN).

Toimivalta

Valtioneuvoston ohjesäännön 3 §:n 7 kohdan mukaan valtioneuvoston yleisistunto käsittelee ja ratkaisee valtuuskunnan asettamisen kansainvälistä kokousta varten, kun asia koskee useampaa kuin yhtä ministeriötä eikä asia kuulu tasavallan presidentin ratkaistavaksi. Konferenssin merkittävyys ja odotettavissa olevat lopputulokset eivät ole luonteeltaan sellaisia, että valtuuskunnan asettaminen edellyttäisi tasavallan presidentin päätöstä. Edellä esitetyn johdosta esitetään, että valtioneuvosto asettaa valtuuskunnan Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun kansainvälisen liikkeen 34. konferenssiin.